

VSA LETA po vojni so hudo manjkali filmi za najmlajše obiskovalec kinematografov. Videli smo vsega nekaj malega igranih filmov, nastal je domači o Kekcu, bilo je nekaj kratkih tujih in domačih lutkovnih filmov in vsako leto so zavrteli otrokom nekaj kratkih, na več let pa pa en dolgi risani film. To res ni bilo velike in mali gledali so se upravičeno pritoževali, da nanje malo misijo. Poslej bo drugace. V prihodnji sezoni bodo zavrteli kinematografi najmlajšim več celovečernih in kopo krajših risanih filmov. Med prvimi bo

Walta Disneya „PINOCCHIO“

Leta 1940 je bil najavljen v ljubljanskih kinematografi drugi risani celovečerni film iz delavnice Waltu Disneya »Pinocchio«. Močno sem se ga veselil in težko čakal, kajti bil sem prav radoven, kako je Disney filmsko obdelal znano povest italijanskega pisatelja, ki je bila že tedaj znana slovenskim otrokom prav tako kot otrokom skoraj celega sveta, saj je obstajal že prvi njen prevod »Storžek«.

Toda prehitela ga je vojna in minilo je trinajst let, preden je prišel film k nam. Ceprav pa leži med napovedjo in izpolnitvijo trinajst let doživljajev, ki bi zadoščali za dve človeški življenji, ni film ostarel, temveč je še vedno prav tako svež, kakor je bil ob nastanku, ko nam prikazuje čudovite prigode poredne, lene, lesene lutke Storžka-Pinocchia.

Medtem se nam je bil po vojni Storžek že predstavil v obliki Buratina v sovjetskem filmu, ki je bil izdelan po Tolstojevi obdelavi Collodijeve povesti. Toda v tistem filmu je prerasla družbena kritika, ki pač govori odraslemu, prisrčno preproščino otroške povesti.

Prav v tem je prva vrednost Disneyevega filma, da je izluščil iz nepregledne goščne prigode, ki so spleteni v povest, tiste dogodki, ki so otroškemu dojemanju najblžji in mu brez ovinkov povedo tisti etični nauk, zaradi katerega je bila napisana povest in je bil narisan film. Zaradi tega se Disneyeva filmska obdelava tesneje prilega Collodijevi povesti kakor sovjetska, ceprav se ta verneje drži taka zunanjega dejanja v povesti.

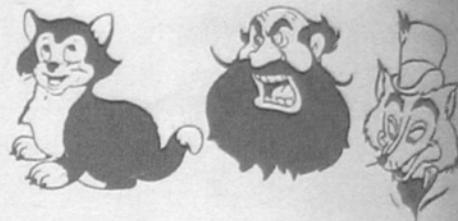
Pred »Pinocchijem« je bil izdelal Disney že film »Sneguljčico«. Ceprav si je že z njim pridobil mesto, ki mu ga bo le težko ugrabili kak drugi tvorec mladih filmov te sorte, ceprav je tudi »Sneguljčica« ohranila še danes ljubezen otrok, kar nam je pokazala prav lanskoletna ponovitev, ne doseza ravni »Pinocchia«. Ne mislim tukaj na tehnično izvedbo, ki ne kaže v filmu »Pinocchio« kdo ve kakšnega naprednika, mislim pred vsem na njen vpliv na otroškega gledalca. Zgrajena je sicer na motivih otroške pravilje, vendar ima kar precej sladkavik in grozljivih vložkov, ki godijo morda malce pokvarjenemu okusu odraslih gledalcev, otroka pa dolgočasno, utrujajo in celo plase, kar je že pravi greh po učenju sodobnega vzgojiteljstva. V filmu »Pinocchio« takih pridrsljavjev ni. Scenarijsko in režijsko je tako uravnotežen kakor noben drugi Disneyjev film, niti ne poznejši »Bambi«, ki ga sicer tehnično dokaj prekaša.

Za film »Pinocchio« je značilno, kako je Disney skopu uporabil Collodijovo zgodbbo. Izrabil je vsega štiri prigode: Kako je lutka nastala, kako je prišla v lutkovno gledališče, kako v deželo lenuhov in kako je prekanila morsko počast. Sicer pa pokaže najbolj vsebina sama. Ker si želi otroka, je izrezjal mizir Geppetto lutko Storžka-Pinocchia. Dobrotna vila lutko oživi. Toda pravi deček bo postala šele, ko se bo naučila ločiti med dobrim in slabim, če bo poslušala svojo vest, malega črička. Hudobna Volha in Maček speljata Pinocchia k pohlepnu lutku Ognjezrcu, toda vila ga reši iz kletke. Pinocchio se ne spamešča in pride v deželo lenuhov. Ko mu zrasajo oslovaska ušesa in rep, se šele skesa in junaško reši očeta iz ujetništva morske počasti. S svojim junaštvom si pa pridobi človeškost.

Prav zaradi drobnega dejanja, ki je polžljivo in obrobljeno s kopo lahko razumljivih razpoloženjskih slik, govoril film otroku od začetka do konca, ne da bi ga s svojo dolino utrujal, ker nasleduje brez posebnega napora razvoj dogajanja, ki se nikjer ne dvigne nad raven otroške sprejemljivosti, kar je žal posebno pri poznejših Disneyjevih filmih kaj pogosto.

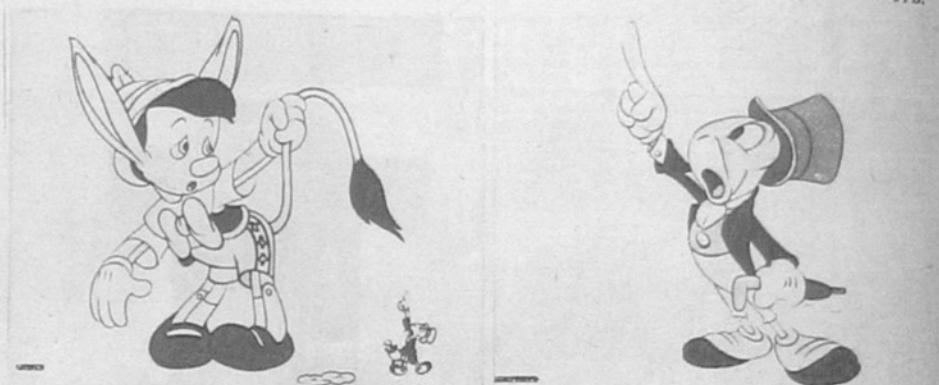

Walt Disney

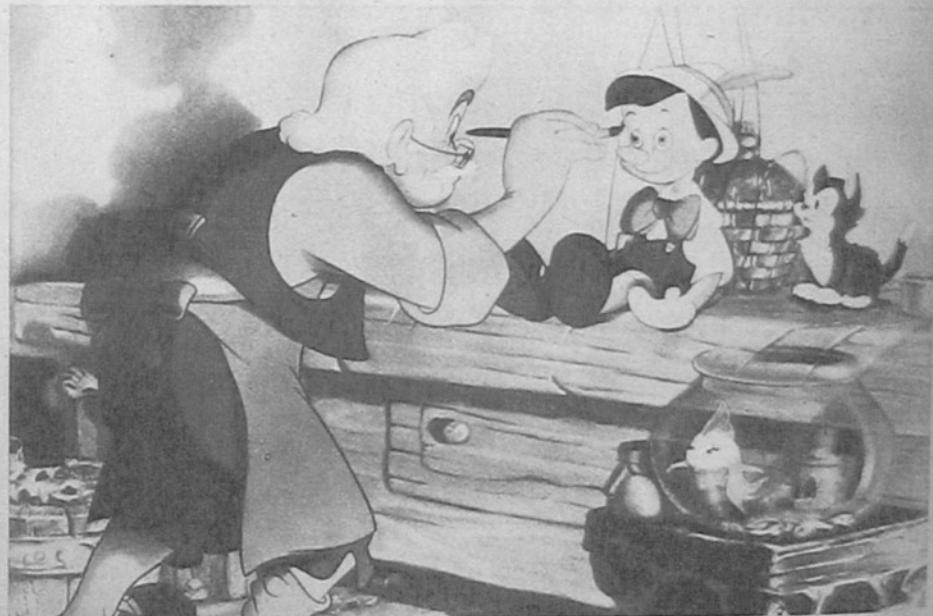

S kakšno ljubezni in s kakšnim samozatajovanjem je bil izdelan film »Pinocchio«, pa nam povедo nekatere številke. Delalo ga je dve leti 1200 filmskih delavcev. Narisali so zanj pet milijonov sličic. V filmu jih je pa ostala samo desetina, pol milijona. Prav to skrno delo in stroga izbira sta napravila iz njega eno najpopolnejših umetnih svoje vrste, ki bo med otroškimi filmi prav tako klasična, kakor je med povestnimi Collodijeva povest, ne glede na tehnično pa tudi vsebinsko izpopolnitven poznejših stvaritev. Kakor je bil ta film živ ob nastanku, bo živ in bo govoril otrokom, dokler bodo brali prečudne prigode lutke Storžka.

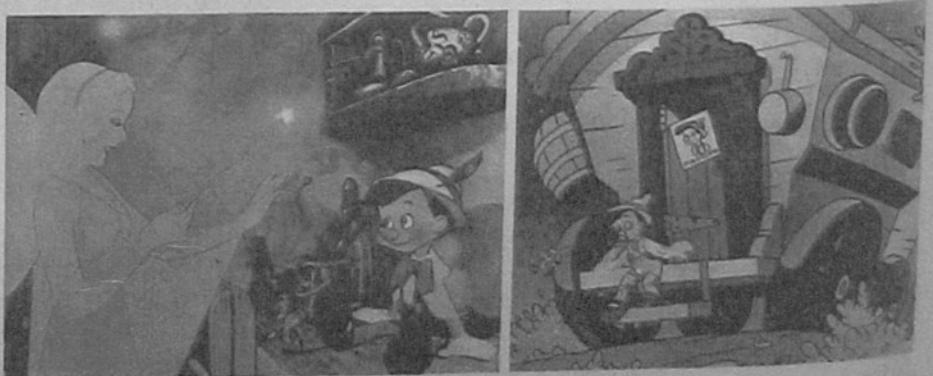
P. B.

Ker ni hotel biti priden, so mu zrasla oslovka Criček Jimini, pošten gospod in zvest prijatelj, Pinocchijeva vest

Tako. Se neka potez s čopičem in Pinocchio bo gotov. Ali bo ureden svojega očeta? Muc Figaro in ribica Kleopatra, prava dama, napeto pričakujeta...

Dobra vila je postavila Pinocchiju Jimintja za varuh

Namesto v žolo je prišel mali lesenjak — v cirkus